

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGÀ Y XEREMIES DE VARIES SOCIETATS DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número.....	0'05 cèn. ^o pta
A domicili. Es trimestre.....	0'65 "
Un any.....	2'50 "
Per dotzenes.....	0'45 "
Num. atrassats des 2.º tom.	0'06 "
Id. id. des 1.º tom.	0'07 "

SONARÁ CADA DISSAPTE COM HA SONAT FINS ARA
SI TÉ VENT Á SA FLAUTA.

ADMINISTRACIÓ CADENA DE CORT, N.º 11.

Fòra Palma. Dins Mallorca.....	3 mesos ... 0'85
1 any ... 3'25	
Dins Espanya	3 mesos ... 1'00
1 any ... 3'50	
A Ultramar y s' Estrangèr.....	3 mesos ... 1'00
1 any ... 5'50	

S' ATLOT DE BARCA.

(ACABAMENT.)

IV.

—Ja hey estara content el patró en veurerlós, (anava dihent p' es camí En Matginet, al temps que corria de manera qu' els talons li repicavan s' esquena.)

Quant En Matginet salta en cubèrta, cridava xaiest.

—Patró Ventura! Jo vos duch congrats de Sant Geroni.

Y alla à s' escotilla de sa cambra li mostrava sa panera de ses monges, plena d' uns congrats tan gròssos y hermosos que deyan «Menjaumè.»

—¿Que seras el dimèni? (li digué el patró milx sonrient.)

—En nom de Deu que vos veix riu-re, (contestà En Matginet, al temps que li buydava sa panera demunt es llit.) ¡Hala! Menjau congrats; ara que'n teniu à balquena.

El patró que ja s'en havia posat un dins sa boca y que ja n' apareyava un altre de bò que'l trobava, digué:

—Axò es la mayna d' els congrats. Saps que los tròb de saborosos... Com que sian millors qu' els de Ciutat... ¿Y d' hon pècores los has trèts, Matginet?

—Per ara menjau, patró. Ja vos ho contaré tot després, qu' axò es cosa llarga.

—No, no. Contamhò ara, al temps qu' aquesta menja me torna l' ànima dins el cos, quant la tenia ja mes avall d' els talons. Gracies à n' es téu bón cuydado encara esper torna à veure Mallorca y sa méua dòna y els meus infants.

Llavòrs En Matginet li conta fil per randa tot quant li havia passat amb ses monges, y heu deya amb tal saborino y heu pintava amb uns colors tan vius que'l pobre patró no heu creya.

—¡Ca! ¡Ca! Tu tot axò t' ho inventas.

—Bona casta d' inventarmhò y es vè.

—Te deus havè ajagut com una mòpia à fé la siesta demunt ses roques des Moll....

—No heu trobau vos que jo tench semblant vici.....

—Y d' adormit heu bas somiat.
—Ydo, vos deveu somia també ara que los vos menjau y los trobau tan rebobons.

El patró que'n tenia un altre dins sa boca y el trobava com à mèl y sucre, va veure qu' allò no era cap símit, sinó una cosa real y positiva; y pensant si seria un miracle del Sant-Cristo de la Sanch, que tenia dins un cuadret al mitx de sa cambra; va deixa qu' En Matginet acabas sa séua contarella.

Quant hagué finit del tot, li va di.

—Ja peus que no sera tan gròsses festé com tu el supòsas, mes, aviat heu tendrèm averiguat Crech havè entès que t' han dit qu' heu vaja.

—Si, patró. Y que no vos ne descuydeu qu' es cosa qu' impòrta.

—¿Y no t' han dit el perque?

—No, patró.

—¿Y qu' es molt lluñy aquest convent?

—Es un poquet enfora, però no tengueu ànsia. Jo vos hi acompañaré perque tench gaues de tornà à veure ses monges, y vos duré p' es camí mes curt, perque no vos canseu ni perdeu cap passa.

—De lo que tens tu ganes es de que te donen congrats.

—Ell qu' heu vessem, va di es cego.

—Jas. Menja'n un parey y digués quins los tròbas.

—Jo, ben bòns. ¿Y vos?

—Com à balsam.

—Ja n' estich content. ¡Hala! Donauli una altre envestida à sa panera, ara que'n teniu.

—Per avuy ja m' he trèt sa panxa de mal any. Un altre dia sera bon dia.

Gracies à n' els congrats, sa talent des patró va anà amb augment d' en hora en hora; y una setmana després ja se atapia de pollastres y se passetjava amb un gayato per demunt es Moll.

Vengué aviat s' hora qu' el patró Ventura, ja bò del tot, pogué tornà à caminà generós, sense bastó y sense tení que aturarsé à sèure una estona ó à prendre alè; y un decapvespre quant ja tenia es barco carregat y à punt de sortí per Mallorca, s' en anà amb En Matginet à veure ses monges de Sant Geroni.

—¡Alabat sia Deu! (digué en el torn.)

—¡Pera sempre! (li contestaren)

—Señora, (respongué) Jo som el patró Ventura de Mallorca, que vostès desitjan veure abans de tornarsen.

—Anau à n' el parlador del costat y sèys una estoneta qu' al instant li serèm totes. (contestà sa monja amb veu complacent y amorosa)

El patró tot estorat, quant va sentir aquella mongela que parlava tan bé es mallorquí, se quedá com à benevit; y quant s' en anava à sèure à n' es banch des parlado deya a s' atlot:

—Tú tendrás rahó. Matginet.

—Jo vos ho deya, y vos no heu voliavu creure.

—Y ell qualsevol diria y juraria qu' es mallorquina sa qu' ha respòst.

—Deixaú fé que surtan totes, y en sentireu de bones.

—¡Quina passada, com som Xesch!

—Sabeu que son de conversadores. La mare Abadessa té una llengo més estillada que sa d' un canari.

Mitx quart després tornaren à obrirse ses portes d' els retxats y à tení capítol ses monges totes plegades devant ells.

—Señores, (los va di el patró.) Jo venç a donarlos les gracies des present d' els congrats que m' enviaren per s' atlot. Aquí los torn sa panereta buyda; y ara me dirán lo que voleu de mi.

—¡SOU VOS AQUELL PATRÓ MALLORQUÍ QUE ESTAVA TAN MALALT Y DESMENJAL? (digué la mare Abadessa.)

—Y baldat de tot el còs, señora.

—Digaumós donchs abans de més rasons. ¿Com vos agradaren els congrats?

—De lo més.

—Ja estau sà del tot?

—Com si tal cosa, gracies à Deu.

—Ja heu cobrat altre pich la gana?

—Ja comèns à trèure faves d' òlla.

Nosaltres ja trobam que vos torbavau à vení, y teníam pòr de que no fosseu mòrt, ó de qu' haguesseu partit cap à Mallorca sense venirmós à veure.

—¡Que vòl di, señora! ¡Jo anarmèn axuxí sense dír ase ni bèstia! Jamay ho bauria fet. Vostès no'm coneixen bé.

—Donchs ara eus dirèm el perque eus hem molestat.

—Mánigan y dispongan amb tota franquesa.

—Heu de sèbre donchs, patró, que nosaltres desitjaríam, ara que ja sabem quina casta d'idioma es el que parlám les monges dintre el convent, que vos mos esplicasseu com es assò que nosaltres, que som malteses totes, parlám el mallorquí, estant tan lluñy de Mallorca.

—¡A bon gat encomanen aquest formatge! Vat' aquí una cosa que jo no la sebré aclarhi maldement m'hi empeñy.

—Y nosaltres manco.

—Si axò es un mistèri que me fa está bisbètich. Les sent parla y me pareix essè à ca-méua.

—¿Vos trobau que l' parlám bé, nosaltres monges, à n'el mallorquí?

—¡Si l' parlan bé! Milló que jo que som natural de Mallorca. Bé, qu'els catalineros son els qui'l parlan mes malaient, perque..... ja ho veu; avuy som aquí, demà som allá; un cop li pegám en francés, s' altre en mòro; y axò mos esfondra sa llengo porque aprenim termes rares y los amollam à lo milló sense temermosnè.

—¡Benehit sia el Senyor! ¡Nosaltres que no som de Mallorca, parlar el mallorquí mes bé qu'els mateixos mallorquins! ¡Com que no sia possible!

—Ah, si señora. Es mallorquí que vostès parlan es el mateix amb qu'està escrita sa Doctrina Cristiana véya, que jo sabia de cor quant era nin; y he sentit à dí molts de pichs à homos sabuts y lletruts qu'aquell llibre era un modèle de llenguatge molt diferent de sa Doctrina Cristiana qu'era corre, qu'està plena de faltes d'ortografia. ¡Uey! segons diu qui ho entén. Es nostre Vicari quant mos enseñava ses primeres lletres dins s'escola de Sant Miquel, sempre mos deya que per aprendre bé d'escriure es mallorquí lo milló era sèbre de memoria aquell llibret y repasarlo d'en tant en tant.

—En tornar de Mallorca mos bauríau de fer la mercè de portarmosnè una de aqueixes Doctrines velles, per curiositat nostra.

—No passin cuydado. Tot lo que vulgan. Axò per mí es cosa de pòques tauless. Y, no se crega, que lo qu'es à Mallorca encara n'hi ha qu'el parlan tan bé com vostès, perque molts de pagesos de la pagesia conservan de lo milló sa llengo antiga, que segons contan mos vé de mes enllà de Cataluña d'una llenyo de dins Fransa qu'es diu el llemosí.

—Ara me feys recordar qu'una volta una dama coneuguda nostra que diferentes vegades mos ha sentit parlar amb sa llengua del Convent, sense comprendre-la, com se suposa, mos deya que havia sentit enraionar dos senyors catalans y li havia semblat sentirnos à nosaltres, tant s'assemblava al nostre son parlar.

—Jo no heu descrech perqu'els pagesos de la muntanya de Cataluña amb qui jo he conversat moltes vegades, son els qu'he trobat que tenen sa llengo mes

consemblant à sa d'els nostros pagesos mallorquins. Y axò se comprèn clà, perque com contan llibres veys que uoltros som descendents de pare à fiy d'aquells cavallers catalans que vengueren à conquistá s'illa de Mallorca, sa llengo mallorquina antiga ha d'essè per fòrça sa catalana; y els qui mes l'han conservada son els pagesos perque son gent que viu retrèta dins la vila sense tracto ni roce amb la Ciutat y sense havè tengut may contatge amb gens estrangeres.

—¿Voleu dir qu'els catalans també mos entendrian si mos sentissem parlar en la llengo del Convent?

—Y depressa, señora.

—¿Y nosaltres los entendriam à ells?

—Axò, fora segons: perqu'ha de comprendre qu'es català qu'ara es parla dius Barcelona y viles veynades, particularment els ports de la costa, no es el català pur que se conserva dius l'alta muntanya. S'hi son introduïdes moltes paraules castellanes y franceses qu'el desfiguran bastant, y podría essè que vostès haguessen de badà bones oreyes perque no los passás res per maya.

—¡Bon-Jesus! ¡Quines coses que mos deys!

—Y es la veritat, señora.

—¡Vejau! Nosaltres ans mos creyam qu'aquesta llengua nostra la havíau inventada les monges veyes, perque cap persona estèrna pogués sebrer de quiu pèu mos doliam dius el convent. Mes ara que sabèm que es la llengua de Mallorca, tenim un gran interès en averiguar com es qu'aquest mallorquí s'es aficat dins canostra.

—¿Y vostés ahont l' han aprèsa à n'aquesta llengo?

—Assí. Dins el convent.

—¡Dins el convent! Axò si que encauva es més raro. ¿Y qui teníau per mestre?

—No n' hem teugut may.

—¿Y com l'aprenisan sense mestre?

—Nosaltres ab nosaltres.

—¡Jesus, Deu meu! Com que sia un miracle.

—Quant entra una novicia, hey ha per estil que no puga prendre el vèl negre que no l'entenga al manco.

—¿Y axò per qui si ho fan?

—Per qui si! Sabeu qu'es de còmodo per nosaltres quant son assí en el parlador el que les escoltes pugan avisar à la que parla sobre lo qu'ha de dir, sense que ningú entenga lo que li deym.

—Es veritat.

—¿Y no mos direu al manco per qui camí podriam lograr el nostre intent?

—¿No tenen qualche capella coneugut qu'haja vist els papers des convent, que los puga donà una mica de llum y espinzellà per clà aquest assunto?

—Ja ho hem provat. Tenim el pare Nicolau que es l'home mes entès de Malta, que una vegada ni'n parlarem y no mos va sebrer descifrar aquest punt; y assò que diuen que es tot un home en matèries de canons y teologia.

—Elli emperò no devia sebre encara qu'aquesta llengo que parlan fos sa mallorquina.

—No ho sabia. Es cèrt.

—Perque si hagués sabut axò, tal volta los hauria aclarit totduna aquest bugat.

—Teniu molta de rahó.

—Ell viu aquí devant; (digué la mare Vicària.) Fassa cridar al donat y que'l vaja à fer venir ara totduna.

—Ha pensat bé (contesta la Abadessa).

Y una mònja jove, amb una seña que li feré, sortí des ròtlo per doná ses ordres.

—Jo lo que puch fè, (va dí el patró,) es en essè à Mallorca demanarhó à un senyó que conech qu'està à can Brondo, y que té moltes còses d'aquestes apuntades ó mapades à un llibre; y com ell es Cavaller de Malta serà facil que tenga noticia de ses antigüedals d'aquí, y que mos sàpia aclarhi aquest ram; y en torná, si puch logrà rès, vení à dirloshó.

—¡Ay! que mos faríau de contentes, patró Ventura. No vos ne descuydeu, que nosaltres eus encomanarèm a Deu perque torneu prest y ab salvament.

—Poch me costará es ferhó.

—Ara tenim un altre còsa que demanarvos. ¿Digau com es que vos, sense esser de Malta, sabereu que nosaltres feyam aquesta casta de congrets tan bons?

—Jo no sabia que vostés en fessen; però, malalt vol salut; y com estava desmenjat del tot pensava amb sos congrets de Sant Geroni que son tan bons perque un malalt entr en ana; y vaitx caure à dirhó devant s'atlot.

—¿No deys que no sabiau que 'n fessam?

—Ben cèrt que no heu sabia.

—¿No ho sabiau y pensavau ab los congrets?

—Jo no parl d'els d'aquí. Jo parl d'els de Mallorca.

—¿Y que n'hi ha à Mallorca? (diguéren à la una moltes monges.)

—No n'hi ha d'havè! Y molts.

—¿Fets allá?

—Fets alla.

—¿Tan bons com els d'assí?

—Tan bons.

—¿Y ara deys ver, patró?

—Tan vè com s'ha dit missa avuy.

—¿Y no mos enganyau?

—Pobret de mí! ¡Qui interès he de tenir jo amb engañarles!

—¿Y qui los fa?

—Ses monges.

—¿Les monges d'allá? ¿Y quines monges son?

—Ses de Sant Geroni.

—Oooh! (diguéren à la una totes ses monges.) ¡Mirau! Qui ho havia de pensar may que à Mallorca hi hagués un convent anomenat de Sant Geroni, com el nostre, abont sabessen fer també les monges una casta de congrets tan bons com els que nosaltres feym.

—¿Y qui los degué donar la recepta? (preguntá la Vicaria.)

—Axò si que no ley sabría dir, señora. Lo qu'es ben cèrt qu'els congregts d'aquí y els d'allà pareixen fets de ses mateixes mans y anib so mateix mètlo.

—¡Bon-Jesus! Y que som de poca cosa en aqueixa vall de llàgrimes. Nosaltres que mos pensavam esser les úniques en lo mon per fer congregts, y ara mos trobám que no som totes sòles. ¡Que sabèm de poch les dònes tancades dins quatre tapis!

Amb axò arribá un capellá véy, coll curt, vermay de cara, sense cabeyas, que se llevá es capell, y comensá amb un mocadó de daus à torcarse sa suhó des front y de sa clúscia.

—Va-t aquí el pare Nicolau, (digne-
ren ses monges) que mos treurá de din-
tre el fanch.

—¿Que tenen res de nou? (preguntá
ansiós es capellá.)

—Si, pare, mos ha de aclarir una di-
ficultat que tenim.

El bò de sacerdot quant va veure que el patró parlava amb ses monges amb sa llengo des convent com si fos sa séua pròpia, el se va mirá amb uys recelosos y ruhá ses ceyes; mes quant la mare Abadessa amb bòu maltés li doná conta d'els descubriments qu'havian fet sobre sa séua llengo y els congregts de ses monges de Mallorca, va veure el Cèl ubèrt y los doná sa clau d'aquell mistèri qu'havia acabat d'esserhó per ell desd'aquell moment.

El patró qu'entenia es maltés sentí qu'aquell sacerdot los contava qu'aquest fet raro s'esplicava amb sa majó naturalitat del mon, tenguent en conta que doscents èns abans ley havia hagut un gran Mèstre de Malta qu'era mallorqui y per més señes de can Cotoner; que aquest gran Mèstre havia estat es fundat d'aquell convent, y fós perque li agradsessen els congregts de Mallorca ó fos per altres motius, havia fet vení per fundarló quatre monges mallorquines de Sant Geroni.

Segurament aquestes monges, que no entenian cap mica es maltés, parlavan sempre dins es convent elles amb elles en bon mallorquí; y ses joves novicies qu'hey entraren, l'hagueren d'apren-
dre per fòrsá, per podè parlá amb elles; y s'avesaren també à parlarlo dins es convent com si hagués estat sa séua llengo pròpia, perque sa necessitat s'hi posava. Ses altres novicies qu'anaren entrant més tart, degueren fé lo mateix; y aquesta cadena d'enseñansa forsosa se va anà allargant fins que vengué una època que ni varen sobre que fossen mallorquines ses primeres monges fundadores, ni solament que fos mallorquina aquella llengo qu'aprenien allà de-dins.

Esplicat tot es mistèri, el patró se des-
pedí del Pare Nicolau y de ses monges,
que l'carregaren de defensius y rosaris.

S'atlot demaná uns quants congregts per si al cas el patró tenia una recayguda p'es camí. Ses monges que li conequeren la tela, l'ompliren de pastes qu'ell se va sobre compòndre allà mateix hont solta posá els òus d'els viròts y gavines, y li encarregaren una visita per ses monges de Sant Geroni de Mallorca y p'els seus congregts, que desitjavan també tas-
ta quant tornás à Malta.

El patró y En Matginet s'en anaren à n'el xabèch. L'ondegà se feren à la vela cap à Mallorca. Tengueren bona travessia de tornada y tot los va anà en popa.

Desde aquell dia cada vegada que tocaven à Malta feyan una visita à ses monges de Sant Geroni, amb ses màns plenes com se supòsa; y allà passavan gust de fé una xarrada llarga en mallorquí; y en tornarsen no mancavan mai els seus defensius, rosaris y congregts.

Moltes vegades, en sos viatges que feren després per altres tèrres, treyan sa convèrsa de ses monges de Malta y de lo bons qu'eran els seus congregts y de lo saborosos que los trobavan tant el patró com s'atlot de barca.

Quant En Matginet fonch un homo fet, amb quatre pams d'espalla, que ja feya el servici de rey y anava amb un guarda costes, cada vegada que'l trobava el patró Ventura li solia dí riguent:

—¡Eh! Matginet! ¡Quantes dotzenes de lliures t'en menjaries ara d'aquells congregts?

—Jo no 'u sé, patró. Moltes: (li con-
testava.) Y si fos qualche dia qu'hey ha
rusca devés bordo... ¡no dich res!...

PEP D'AUBENA.

PONGELLES.

I.

Vòra les terres qu'el torrent banya
Lo Hiri d'aygue gentil naixqué
Y quant brillava sa flor hermosa
Tota galana blanca com neu,

La papallona volant li deya
A la flor bella sa mèl beguent:
—De l'ayqua pura que fresca t'rega
¿Com es, amiga, que tú'n fas mèl?

Y la flor bella li contestava:
—Lo qu'em demanes dirthó no 'u sé,
Pero agrahida, de bondeveres,
A qui m'estima jo l'estim més.

II.

La petita es una nina
Que no arriba à n'els quatre anys,
Y la majoreta encara
No'n deu tenir deu cabals.
La primera juga alegre
Sense tenir cap afany;
Y la segona les lletres
Li vol fanera ensenyar.

La petita s'aparella
Per anarsen à n'el lit
Y la més gran à la Verge
Oracions li enseanya à dir,
Oracions que les s'en pujan
A n'el Cel los serafins,
Perque son totes puresa
Y surten d'un cor senzill.

¡Benhaja la majoreta!
¡Benhaja son sant desig!
Perque ensenya à la menuda
De resar y de llegir.

III.

—Ayqua pura, ¿perque'm regas
Deya à la pluja la flòr,
Y à moltes plantes les negas
L'hesitat, sanch de mon cor.

Y l'ayqua li respondia:
—Perque no t'alças ab sumis
Com s'alçau moltes floretas
Fent gala de sos perfums.

Perque, flor d'olor y bella
No estimes la vanitat,
Y à mi lo que més m'agrada
Violeta, es l'humildat.

NESTRE ESCRIVIU.

ES COLERA

Per ara no tenim res de nou, y es de
esperá que no tenguem; perqu'hey ha
qui yetla y ja se sap que sa pò guarda
sa viña; y es probable que seguint axí,
mos alliberem d'aquest hoste.

Pero convé aximateix mirá ensora per
no caure prop, y noltros volém donar
quatre conseys d'ignorant à n'els nos-
tres lectors, perque estigan apareyats y
prevenguts.

Es colera es una partida d'animalons
molt petits que, com à moscardins à
millons, fan esbart y volan per l'aire.
Cercan amb preferència ses parts homi-
des; y es baf calent de sa terra, quant es
sòl la toca fort, fa pujá s'esbart amunt;
pero en vení s'horabaixa, que cessa
aquesta irradiació de sa calò, s'esbart
baixa fins en terra.

Regularment aquests animalons se
pòsan demunt ses fruytes y ses verduras,
y per aquests motius sol entrá es
mal pe sa boca y sòl haverbi mes alecats
à s'entrada de sa nit que de bell de dia.

Ahont prosperan molt es dins els au-
ballons y aygòs corrompudes, y safareixos,
y terres homides, y femés.

Sabut axò, per no tení es colera es
convenient menjá coses seques y que
hajau estat molt de temps à n'es foch;
beure poca ayo ó milló no gens, es mi-
lló un poch de ví ranci, y procurá en
lloch d'aygo prendre té ó camamilla per
conservá sa traspiració des cos.

Caminá poch perque aquesta traspi-
ració no sia escesiva. Anà mes bé p' es
sòl, que pe s'ombra.

No menjá fruya aygolosa ni ensiam crú, ni tomàtiques, ni pebres, ni verdures; y si al cas que sía ben passat p'es foch y menjat de totduna.

No convé rentarsè amb aygo sino amb aygordent, ni posarsè à la fresca, ni à ses corrents de s'oratge.

Tancau ses cases à les quatre des de capvespre, després d'haverles ventilades bé à s'u y des sol, y no obrirlés fins després de les vuyt des dematí.

Fumau en aná per parts duptoses. Posauvós flò de sofre dins ses calses, y procurau provehirvós en temps, de sucre, té, camamitla, aygordent, àcid fénich, alcánfora esperit de sal fumant, cloro, sinapismes y totes aquelles còses que no se troban quant vé es bull de la cosa.

Mentre no vos entr' sa pò podeu está tranquils y alegres y animá à tothom. Si vos entrás, foju totduna à respirá ayres corrents y purs, y per viure cercau Son Sech y Son Vent maldement li hajau de dí Son Durhí.

Procurau no acalorarvós, ni enfadarvós per res del mon, ni fé res que vos puga destremper es ventre.

Si vos sentiu incomodat no fasieu es desbarat de prendre purga. Lo milló es jaure y suá; y per poch destrempat que aneu, avisau totduna un metge eutés en la matèria.

Lo primé de tot ara de totduna es fé una nelejada à ca-vostra. Posau sifons à tots els comuns y auballons; secau ses basses d'aygo; feys trèure es fems; teniu ses fònts ben tapades, y fòra assolls prop, ni síquies, ni safareixos, ni còssis de llexivada, ni cubells amb suchs, ni res que puga corromperse.

Per avuy bastaran aquestes quatre reglas. Si vé el cas ja'n tornarem parlá. Deu fassa que no sia necessari. Amén.

UN CURANDERO.

XEREMIADES.

Suposám qu' hey deu havé una mida señalada pe s'Ajuntament per ficsá s'altaria de ses veles de ses botigues y d'es ferros que les aguantan.

Suposám també qu'aquesta mida deu esse bastant alta perqu' una persona de bones tayes en puga passá sense esfondrar-se sa trona.

Lo que no suposám, perqu' es vé, es qu' hey ha veles à part molt públiques de Ciutat qu'un homo petit n'ha de passá per devall acalat per pò de rompre's sa clòsca y axò està molt malament y necessita un correctiu.

**

Dues vegades ja y amb aquesta serán tres, qu' hem cridat s'atenció de s'Alcalde de Ciutat y Celadó de sa Vileta demunt una pareta qu' hey ha à Son Llull

qu' amenassa ruina y en caure caurá demunt un camí ó carré qu' es de molta pasada. A un costat casi hey té s'escola municipal de nins y à s'altre sa de nines; y si cau quant aquests infants surtan d'escola ó de costura, en fará una coca d'infantons.

A noltros al temps present mos agradan més ses coques d'aubercochs. Entenguemmos d'aubercochs d'arbre y no d'aquesta altre casta d'aubercochs vestits que per molt que los digan ses còses no les entenen ó no les vòlen entendre. Si n'hem de torná parlá farem llarch y destaparem cassos que dòrmen.

**

No fé molt qu' haguérem de trèure à ròtlo un Batle d'una viletà que tot ho componia à garrotades, ara hem trobat es seu compaïero dins un altre viletà que té un llogaret pròp de Ciutat que tot heu vòl compòndre à bufetades. Vaja un parey de Balles!

Aquesta setmana hey va havé dos joves que se desavengueren dins una taverna y un pegá à s'altre amb una cada y es ferit surt desfòra y al temps que convidava à s'altre à que sortís per donarlí ses tornes, compareix el senyó Batle y sense apareyarló amb bons avisos li entima nesples y s'altre queixós li deya que no li podia pegá quant ni ensivella un altre, y un altre, fins que'l va fé curt y aquell pòbre ferit que ja havia rebut de dos, l'embotona, l'alsa al ayre, el tira dins una cuneta y li fé mal bé un peu.

Ay, ydò, senyó Batle, aquesta vegada ha trobat sabata de son peu. En està bò qu' hey torn per un altre parey.

Convendria que s'Autoritat superió abans de doná sa vara à certis Alcaldes de barri los enviás à escola de mòdos y bona educació.

**

A n' es carré de sa Farina, à sa cantonada d'es de la Samaritana, hey ha es llettero tant y tant esborrat, que si qualche forasté vòl sobre quin carré es aquell heu ha de demaná à n'els veynats, ja que molts de Municipals en quant à n'aquestes còses duen es papés ben batnats.

Convendria que'l mudassen ó l'abassessen prest, y ja qu'hey serían no seria mal tampoch passá una revista per molts altres carrés perque son bastantes ses retjòles qu'estan rompudes ó esborrades.

**

Recomanám à ne qui correspon una partida d'Adans de vuyt à quinze àns qu'amb s'escusa de pegá sótoles dins la mar, se passeitjan els horabaixes per demunt es Moll amb so vestit que duyan quant vengueren à n'aquest mon.

Sa decència y sa moral no pòren permetre axò à un punt tan concorregut com es aquell.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS À LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Tres pichs m'ha estat permès es contà doblés.*

SEMBLANSES.—1. *En que piuta.*

2. *En que té clòsca.*

3. *En que té broquet.*

4. *En que té llançada.*

XARADA.....—*Co-la-dó.*

PREGUNTA.....—*Si en feyan una de tan gran qu'hey cabés dedins.*

CAVILACIÓ....—*Asper.*

FUGA.....—*Per cuire ben regalat.*

Sense trabays ni doló.

No sé cap remey milló.

Que mori sense pecat.

ENDEVINAYA.—*Una llançada.*

GEROGLIFICH.

10 : 00

ECSEMÉ.

SEMLANSES.

1. *En que s'assembla un tort à una lletuga?*

2. *Y una lletuga à una oliba?*

3. *Y una oliba à un mestre d'escola?*

4. *Y un mestre d'escola à una monja caputxina?*

XARADA

Amb sa *primera* arruix mosqués;

Amb sa *segona* respir;

Amb sa *tercera* cant àries,

Y amb sa *quarta* no heu sé df.

Es *tot* es cosa que agrada

Cada dia es dematins

Y també dins sa vetllada

A qualquins ara s'estiu.

PREGUNTA.

¿Quin animal ferós es aquell que à s'enrevés es ben ximple?

CAVILACIÓ.

CINPAMS

Compòndre amb aquestes lletres un llinatge.

ELL

FUGA DE VOCALS.

.s p.g.s.s s.n p.g.s.s

Y .s c.t.d.ns c..t.d.ns

P.r. s.'s d n.n s.s m.n.s

P.d.n .st. b.n .nt.s.s

ENDEVINAYA.

Si un animaló petit

El xapau en dues parts

Sa de sa part de sa coua

A mí 'm sol significá.

Quant neisch jach còm es conís

Còm ses bòyes quant som gran

Y em matan à cutxillades

Quant me llevan de s'axam.

(*Ses solucions dissapte qui vé si som vius.*)

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

A. T.:—La Poesia «La Nau de l'Iglésia» no ha arribat encara à poder nòstro.

19 JURIOL DE 1884

Estampa d'En Pere J. Gelabert.